

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Egyes szám 10 kr.
Gazdasági egyesületi tagoknak és községeknek 2 frt.
Előzetési pénzek és reklamátiók GONDOS (Grünbaum)
MÁRK nyomdatulajdonos címére küldendők.

Felolvas szerkesztő: CSORNA JENŐ.

Kiadó-tulajdonos:

Gondos (Grünbaum) Márk.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztőségi közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési díj: 1 haasbas pontonon egyszeri hirdetésnél 10 kr.
többesrői hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyitlított petitorra 25 kr.

Tanügyi mizériák.

Megnyitnak immár a muzsák csarnokai mindenféle, csalogatva magukba a gondtalan fiatalaságot: feltárultak e hó elején hosszas szünet után a helybeli óvoda kapui is, hogy a már gyűgyögő gyermekesereg megtanulhassa hazánk zengzengos nyelvet.

Ilyenkor a tanév kezdetén kétszeresen szemébe tünik minden igaz tanügybarátoknak mind az a viszásság, nyomorúság és ősidőbeli chaosz, a mi a világtól, de különösen tanügyi intéző köreink szeméitől nagyon is elzáró vidékünkön háborítlanul uralkodik.

Itt van mindjárt elsősben is nagyrahiatott óvodának siralmas helyzete! Kinyitják télen, a midőn a szegény nép foszlányokba bujtatóit kicsinyei fogvaczogva vánszoroghatnak csak feljéle — ha ugyan vánszorognak, — míg ellenben becusáltak nyáron, amikor kóztudomás szerint a dolgos szülő magokra hagyott gyermekeire a kutba, trágyalebe vagy más folyadékba való fullás és elgázolás szezonja szokott bekövetkezni. Becusáltak pedig nyáron azért, mert az óvoda viskója mindenféle ragályos betegségek dusan tenyésző melegéja.

Valjon nem-e különös az, hogy míg a vidéken egymás után emelkednek a díszes és jól berendezett épületek az oly magasatos czélt szolgáló óvodák számára: addig ép itt Muraszombatban, a hol már a lakosság számánál fogva is a legégetőbb szükség van rá — szűk, egészségtelen, meg nem felelő viskóban kénytelenek meghuzódni a jó levegőre annyira reászoruló, nagyszámu óvodás gyermekek? és nem-e különös az, hogy míg másutt vagy az állam, vagy a megye, vagy a dunántúli közművelődési egyelet veszi pártfogó szárnyai alá az óvodákat; addig a mi óvodáinkal — mint egy elátkozott intézménnyel — nem törődik senki, legfeljebb csak a közigazgatási hatóság, mely úgy jászkik vele, mint a macska az egerrel, hol becusítja... hol kinyitja... egy kicsit kinyitja, ... megint becusítja, a szülők nagy örömeire!

Hát még az iskolahagy! arról lehetne csak köteletkre menő jermiadákat írni; állandó rovat-töltelékül szolgálhatnának e b. lapok számára az

érdekességükkel csak szomorubb, nyomorúságos iskolai viszonyainkat feltüntető adatok.

A kik nem prislekek e vidéken, azok bizonyára emlékeznek reá, hogy ezeltől körülbelül 10 évvel, mint egész bizonyos járta be vidékünket az az örvendéses hír, hogy Korong — mely Muraszombattól gyalog 7/8 órányira fekvő népes község — nemskára iskolát épít. Hogy az építési költség könnyebben elviselhető legyen, Korong szövetség szomszédjával, Muraszontessel. Folyt a tanácskozás, tervezés és a tinta; már majdun renbe volt minden, a mikor egy salamonai bölcsességű ember kisütötte, hogy Korongnak fölösleges a szomszédval való szövetekezés, mert magában Korong is több 80 nál a tankötelesek száma; építenek ha eppen „muzsák” ók maguk. Így a szep szövetség meghiúsult, a társak elváltak. Korong egyideig még tervezgetett, aztán úgy tett, mint az a bizonyos kocsi, a ki Győrött Pápaig folyton próbálgatott pipájára gyujtani s midőn már egy pakli gyufát hiába elgyujtogatott, közel Pápaéhoz zsebre vágta pipáját, mert hisz mint egykedvetlen megjegyezte: „Nem kell az embernek mindig pipálni.” A korongiaknak sem kellett folyton iskolát építeni, elég ha akarództak, most háborítlanul pihennek babéraikoa.

Szomoru hirre vergődött az egykor oly jeles battánydi iskola is. Két tanítóra 500-nál több iskolakötelek esik. Persze ezeknek fele csak köteles, de ki építesen? ez a nagy kérdés. A községek itt sem tudnak megegyezésre jutni, ép úgy mint a korongiak, az állam pedig azt kérdi: „mennyivel járulok hozzá, ha én építek nektek iskolát?” A mely felének tapogatózó kérdésre rendezen azt a kategorikus feleletet kapja: „semmivel.” Erről aztán jegyzőkönyvet vesznek fel és marad minden úgy, a hogy volt, közoktatásügyünk nagy dicőségére!

Nyomorúságos tanügyi állapotaink nem nélkülözik a humort sem!

Mocsaraktól körülvevett számföldes, szűk, egészségtelen, bérelt helyiségben tanzódik évek óta a kóhíadi magyar királyi állami iskola, hirdette az egy puskaolovénnyer lakó stajereknek az ezeréves magyar állam fényét és tekintélyét. M-

zítláb mindig, kocsiival azonban csak akkor közelíthető meg nyaktörés veszedelm nélkül, ha a barométer tartós szárazságot vagy hosszas dermesztő fagyokat jósol Végre észrevették a magasból is e szegénytelen állapotot és az országot mellett megvettek egy alkalmas telket az új iskola helyéül. Tavál már egy kiküldött m. kir. mérnök is mérgetett e helyen, szereve megjelenésével és biztató szavaival a szűk lakásban betegekedő tanítónak legalább is akkora örömet, mint az első feokke láthatása a szobába zárt gyermekesereg szerzeni szokott. S hogy az építés a bizonyosnál is bizonyosabb legyen, a képviselőház törvény hozott, mely szerint a milleniumra negyszáz új iskolát épít. No ha előbb el nem kezdik az építést, e negyszáz köze csak besorozzák a kóhíadiat is! Pedig, dehogyan sorozták! Ugy okoskodtak hogy a kormány ez iskolák alatt vadonatúj iskolákat értett, már pedig a kóhíadi nem lehet vadonatúj, mivel azt már évek óta tervezgetik. Mivel aztán e negyszáz vadonatúj iskola felépítése úgy kimeríti az állam cassáját, hogy más iskola építésére a közel jövőben gondolni sem lehet, azért a szegény kóhíadiaknak várniok kell a következő milleniumig. Lám ilyen humorosak a mi nagy uraink. (K.)

Jegyzőkönyv,

felvettett a muraszombati járási tanító-kör „Magyarosító-és Közművelődési Szakosztály”-nak 1895. évi október hó 1-én Muraszombatban tartott közgyűléséről.

Jelen voltak: Gróf Szapáry Géza öngymnásztöltés, Török Ernőné Olasz Róza, Takacsné-Kamermayer Irma Hunyadi Nándorné, Payer Lenke, Tikessy Izabella, Olasz Torka, Steindl Hermína, Király Lia urhélygés, Takacs István, Vucsak Sándor, Biko János, Völgyi Ferenc, Kondor Ferenc, Ling Ignác, Gulambos Lejos, Szász János (baldhygus), Slankovics János, Fuszár János (tölkersztur), Kiply Kálmán, Gergely Sándor, Gergely István, Hunyadi Nándor, Hima Sándor, Derravics Ferenc, Sivel János és Ripner Lejos szakosztályi tagok, Sics Gáspár Irén urhélyg és Gizamudia J. mint vendégek.

I. Előnk örömmel üdvözölték a megjelent tagokat, a közgyűlést megnyitniok nyitnyitja s a mi jegyzőkönyv hitelesítésére Pusztai József

ÖNTÁRSZÁM

A czeglédi faiskola.

Néhány napi Budapesten való tartózkodásunk után indultunk az alföldi híres gyümölcs-városokba — Majdnem Czegléd határáig halmas, dombos a vidék. Czegléd fölött túrul fel szemünk előtt a valódi alföldi jelleg, a végtelennek látszó rónaság, szélszörva rajta, a fehérülő tannyák, mint égen a csillagok. Habár Czegléd ez idő szerint — noha itt is van néhány ezer holdra terjedő homoki szőlő és gyümölcsös — még nem állhat egy sorban Nagy-Körös és Kecskemettel, de van e híres Kossuth városnak egy másik vezetése, mely a két előbbi város-méltó irigységét s Czegléd városának ez idő szerint határozottan a legnagyobb vezetőségét képezi: Ungváry László faiskolája.

Nem egyszer tünnek az újságlóvasó közönség szemébe azok a nagy almák és kórték, melyeken Ungváry László faiskoláját hirdetni szokta. Anynyira megszoktuk már azonban a nagy dobot, a reklámot, hogy noha érthető kíváncsisággal e másrészt ketely és bizalmatlansággal is elteve gyátunk látni e faiskolát.

A mint megláttuk azonban Ungváry Lászlóknak valóban nagyméretű telepet, kétségtelenül nyomban a csudalát, a legnagyobb mérvű meglepetés érzete váltotta fel. A kintaró szorgalom, vasakarát és szakértelem oly művét láttuk itt, mely előtt ezennel hazañas késszeggel emek kalapot.

Mint hogy pedig e faiskola megleltének és az ott látottak utánaszkunk egyik legkimagaslóbb pontját képezik, a kótereknek velek szolgálatot tonni, ha e tárgyán kisse hosszabban időzöm. Tartozom ezzel az igazságnak, lelkiismeretnek s a közzgazdaság hazañas érdekeinek is, mikor Ungváry László faiskoláját minden tulzás és nagytás nélkül bemutatni szerencsém van.

De vegyük a dolgot sorrendben. Mindenekelőtt az állomásról bejutva a főterre, ott kocsikusunk a népbank háza, ez ideig Czegléd egyetlen nagyobb szabású és palotaszép épület előtt állhat meg, melyben — mint mondta — van Ungváry irodája. Az épület sarkán egy valóban izléses és komoly eleganciájú bebutorozott irodába léptünk, hol egy megnyerő, rokonszemes külsejű fiatal ember, Ungváry testvércse: Ungváry Sándor fogadott bennünket, ki az iroda vezetője s bátyjának jobbkeze. Az irodában 4 kisasszony láttunk szorgalmasan dolgozni, kik az iroda állandó személyzetét képezik. Ez irodában végzik a nagyszabású levelezést, itt készül a leltár, statisztika stb., mely a faiskola működésének alapja. A falakat a legnevesebb pomológusok, mint Bereczky Máté, Villási Pál, Gabor József, Entz Ferenc, Molnár István, Angyal Dezso olajba festett kepei díszítik. Ugyancsak az egyik falon egy sokat mondó jelige van felírva: „Erdős akaratnak mi sem áll utjában.” Utóbb meggyőződünk, hogy e jelige Ungváryrnál nem üres szólam, hanem a megtestesült komoly valóság. Még csak fokozódott kellemes meglepetésünk, mikor a fiatal Ungváry kitélefonozott a telepre az „öregnek” hogy két vendég van itt Vasvármegyéből, kik mindjárt in-

dulni is fognak a telepre. Lám a jelenkor e csudás találmánya itt egészen otthonosan érzi már magát!

A faiskolatelep a várostól mintegy háromnegyed órányira lehet gyalogsorral. Kierve a telepre, mindjárt feltűnt egy torony magassága s szálkából összerott állvány, amelyről akkoriban az egész telep le lett fényképezve az új és díszesen kiállított árjegyek czéljaira. Belpéve a telepre, egy zónók s mintegy 40 éves egyszerű urember fogadott bennünket, keresetlen magyar szivességgel. Csakhamar tisztában voltunk vele, hogy egy lázas tevékenységű, merész s magasröptű ambiciózus emberrel van dolgunk, ki egyedül a gyümölcsfa kultuszának él. Egyszerű nád-földes háza vezetett bennünket, amilyen a telepen több is van a faiskola czéljaira. — Nyugt nem találva a nagyszerűnek ígérkedő látványtól, nyomban nyakunkra vettük az óriási telepet, melyhez fogható még nem láttunk. — Az egész faiskola, beleértve a 9 holdas régi telepet, 121 hold, mely terület igen czélszerű és díszes léckerítéssel van körülveve.

A messze távolba vesző táblák tömkelegét, labirintusát láttuk aztán magunk előtt a legnagyobb magoncok és olványok millióitól ellépe. Szinte megdöbbéne álltunk a tömeg e szokatlan méretei előtt. — Csak a ki a dolgohoz ért, az tudja nemleg felfogni, hogy az erőkeles és anyagi erőnek mely mértéke kellett e telep létrehozásához.

(Folytatása következik.)

KONDOR FERENCZ.

és Láng Ignáz tagtársakat kéri fel. Ezután előterjeszti a szakosztályt 1894. okt. 1-től 1895. évi okt. 1-ig terjedő 2-ik évi működéséről szóló előző jelentését a következőleg:

Működésünk 2. évi előzetes beszámolója alakulásakor ezen mind nemzeti, mind kulturális szempontból fontos tényező vezetésével kortársaim járásunk intelligenciájának bízalmát megizélt, bár teljes tudatával bírtam a reám váró fardagság és küzdelmeknek, mégis szívesen vállaltam magamra, bizván egyrészt kortársaim és az intelligencia segítségében, másrészt saját erőmben.

Nincs sem nemzeti, sem kulturális tényező, melyet járásunk tanítóit hatáskörön nem támogatnának. A hol a haza érdeke forog szobán, ott a tanító karra mindig bízton lehet számítani. Ezt megerősítik járásunk iskolái is, melyek a vend anyanyelvű városi dazsára, bármely kiválóbb magyar anyanyelvű vidék iskolájával kiállják a versenyt. Ez e nemcsak egy-két iskolára áll, hanem kevés kivétellel járásunk minden iskoláira.

Ilyen lelkes munkásokkal mindenesetre könnyebb a munka, de azért még nem könnyű. Az élet amugy is nehéz harcban a különböző érdekek nem egyszer megzabálják magukat nem csak egyesek, de sőt testülettel munkaszerjést is. Egyik másik előfárad a küzdelemben s helyébe más megy, hogy felvegye ugyanazt a harcot. Ezen változatni nem igen lehet. Mindenben úgy cselekedni akár egyeseknek, akár testületeknek, hogy az minden ember helyeslést találkozzék, egyszerűen lehetetlen, már pedig azt jól tudjuk, hogy az illető, kinek a nézete esetleg figyelembe nem vehető, ritkán hajói meg.

Eppen azért minden tettünk a nyilvánosságunk adtuk, hogy így többek véleményét egybevetve, kiválóssá a legjobbát. Ha ez sikerült, úgy azokat illeti az elismerés, kik fardagságot, áldozatot nem kímélve, segítettek küzdelemben.

Tanítóköri munkánk évtizedeken át jellemezte a testvéries összejáratás, melyben egyuttal magyarázatát lelji a kör életrevalósága. Sok életrevaló eszmét nyújt a tanító kör által megterjesztés. Ez az összejáratás vezrelje szakosztályunkat is s felannyi munkával kétszeres eredményt mutathatunk fel.

Eltelt évi munkásságunkat a következőkben vázalom:

Múlt évi nagygyűlésünk óta a választmány 1894. nov. 10-án Muraszombati megbeszélte a világi daloknyelvek kiadását és a folyótyeket.

1895. május 16-án a Mártonhelyen tartott tanítóköri gyűlésen a szakosztály működéséről bő terjedtet terjesztett be az előzőség.

1895. sz-pt. 8-án Csendlakon a választmány tanácskozott a további teendők felét, megállapította a jelen nagygyűlés tárgyszorozatát s kiküldte a számvizsgáló bizottságot.

Hogy a nagygyűlésnek tisztá fogalma legyen a választmány eddigi intézkedéseiről s határozatairól, tételről-tételre fogok arról referálni.

1. Folyamodunk a nagymélt. vallás- és közokt. miniszteriumhoz segélyért: kérvényünknek mellékeltük kiadásványainkat, munkaprogramunkat és közgyűlésünk jegyzőkönyvét. Úgyünk támogatást kértük kulcs Zrímszky Mihály és Széll Ignác államtitkár uraknál. Ertesítésünk színt a közokt. kormány a segélyezés ügyében tanfelügyelőnkől felvilágosítást kért s a tanfelügyelő ur a legjobb referációt adta, így remélhetjük kérvényünk kedvező elintézését.

2. Megyénk törvényhatósági bizottságához is folyamodunk segélyért s a törvényhatósági bizottság 1895. május hó 6-án tartott közgyűlésén sz. alatti határozatával teljes elismeréssel van a szakosztály már megkezdett működése iránt s elhatározta, hogy a magyarosított és közművelődési szakosztályt folyó évben a cultur-pénztárból fedezendő 100 frttal segélyezi s hogy a segélyezés jövőrre is kitálatása helyébe mindazon évekre, melyekben a szakosztály működéséről a törvényhatóságokhoz jelentést tesz. A folyó évről szóló segély már megérkezett. Megyénk törvényhatóságának ezen áldozatkészsége nem szorul dicseretre, a választmány mégis indítványozza, hogy érte jegyzőkönyvileg köszönetet szavazzon a nagygyűlés.

3. Folyamodunk meg a Dunántúli Közművelődési Egyesülethez is segélyért, melyhez kiadásványainkat is mellékeltük, egyuttal kértük a támogatásban, hogy a D. K. E. ítteni tagjainkat tagdíjait adományozza évenként szakosztályunknak.

Úgyünk támogatására felkértük Porcsolt Kálmán egytiti titkárát s dr. Radó Antal urat, kik szíves támogatást ígérték, de folyamodásunkra mindez idig nem érkezett válasz.

4. A Muraszombati- és Dóvámszegyeli lakareképzőbizottság-akhoz is fordultunk segélyezésért s egyuttal felkértük a pénztárakat, hogy lépjenek a szakosztály alapító tagjai közé. Mindkét helyről 10-10 frt segély-összeget kaptunk, melyet s helyi lapban nyilvánosan megköszöntünk.

5. 1895. dec. 15-én Muraszombati a helybeli intelligencia éves közgyűléseivel János János színtar-unata szakosztályunk javára színelőadást tartott, mely 55 frt jövedelmet hozott. A közgyűlésekönk szívesegükért hálas köszönetet mondott a szakosztály nevében a választmány.

6. A tagok gyűlése folyt az egész éven át; dicseretre méltó buzgótságot fejtett ki ebben Tóth Miklós kőr. bírósági végrehajtó ur. A további taggyűlése körül 100 db. gyűjtővet nyomtatott a választmány, melyeket az egyes ügybuzgó tagok figyelmébe ajánl. Hogy szakosztályunk hazafis feladatának minél nagyobb mértékben megfelelhessen, kívánatos, hogy minden tagja újabb tagot gyűjtjön s így a szakosztály érdekét erőköszileg és anyagilag támogassa.

A tagok száma a jelenben 2 alapító, 63 rendes és 5 pártoló, ezenkívül 36 utólag bejelentett összesen 106 tag.

A befizetett tagdíjakról a pénztárnok ezentel rendes anyagtát szolgáltat ki.

7. A világi gyermekdalok többszörös tüzetes átvizsgálása után ötezer, az alhoz írt dallamkönyvek százötven példányban nyomattak ki. A szövegkönyvből háromezer darab a jelentkező iskolák számára ingyen osztatik ki, míg kétezer drb 5 krajváln, a dallamkönyv pedig 20 krajváln árusztatik el.

Eddig következő iskolák kaptak ingyen példányt: Muraszombati állami iskola 50 példány, mezővári 50 pld., urdombi 150 pld., kőhidai 50 példány, zsidóhegyi 50 pld., gyantafai 30 példány, halmsói 100 példány, barcsonyi 100 példány, mártónhelyi r. kath. 100 példány, vashidegkuti 70 pld., muraszombati rk. 100, sztrbedeki 50, bodóhegyi ev. 130, muraszombati ev. 67, sűrtházi 50, tótkeresztúri 100, tótmorácsi 50, battyándi 150 pld., összesen 1547 példányt. A többi ingyen példány a folyó tanévben lesz kiosztva.

A dallam- és szövegkönyv kiadásának költségese véglegesben megállapítva 238 frt 63 kr. Erre fedezetül szolgál 200 szövegkönyv 100 frt, 150 db dallamkönyv 30 frt, színelőadás jövedelme 55 frt, két lakareképzőbizottság ajándéka 20 frt, összesen 205 frt. A szakosztály alapjövédelme tehát 33 frt 63 krral lett igénybe véve.

Ezen dallamkönyv további kiadására nézve szükséges, hogy Pusztával, mint szerkesztőtársával egy külön szerződés kössék.

8. A tavaly megmaradt egyházi ének- és más könyvek a jelentkező tagok között kiosztattak. Még 100 darab van az egyházi énekkönyvekből raktáron.

9. A battyándi olvasókör könyvtárának gyarapítására több könyvet adtunk.

10. Tudomásunk szerint március 15-ét megünnepelelték a muraszombati áll. iskola, a muraszombati casino, a battyándi olvasókör és a muraszombati iparos-íjfék önképzőkör. Kívánatos volna, hogy minden iskola megtartsa ezen ünnepelet.

11. A szakosztályi közgyűlés határozata értelmében kiküldötték által részt skartunk venni a mult tanév végén a musznai, otóházi és andorhegyi községi iskolák vizsgáin, de közébejött akadályok miatt a jövő évre lett halasztva.

12. Muraszombati intelligenciáján, élén C. Orna Jenő t. főszolgabíróval, mozgalmat indított egy polgári iskola felállítására érdekében. Ezen mozgalmat a szakosztály nemcsak erkölcsi támogatásban részesíté, hanem az előzetes kiadások (postabér) fedezésére 1 frttal kiutalt, egyuttal a többi előzetes kiadások fedezését is a szakosztály nevében magára vállalta.

13. Tudva levő, hogy a vallás- és közoktatásiügyi min. kir. ministeriumhoz szervezte minister iskolatárogatókat akar kinevezni; gondolkodunk arról, hogy illetékes helyen a szakosztály kiíthozott eszméje, a szakfelügyelet hozzássé javaslatra.

14. A muraszombati vasut, mely hivatalosan járáskörbe magyarisított legnagyobb mértékben előbbre mozdítani s mely nélkül bizony minden érdeklődés, minden fardagság csak felsikert eredményez, mégis meg mindig késik. A szakosztály mult évi közgyűlése által kiküldött 4 tagú bizottság a vasut ügyében szerkesztendő memorandum b-terjesztését, valamint a négyülés egybevívását nem tartotta időszórónak, mert a vasutúgy olyan stádiumba jutott, melynél fogva az az ügynek inkább ártalmára, mint hasznára lett volna.

15. Portmentességért folyamodunk a kereskedelemügyi min. kir. ministeriumhoz, de eredménytelenül, mert mint a végzés mondja, elvi határozományok folytán nem adnak portmentességet.

16. Járásunkban van jelenleg 17 állami, 3 községi, 15 r. kath., 10 ág. evang., 1 református iskola, illetve tantemr s 4 óvoda, melyekben összesen 50 tanerő működik.

Kívánatos, hogy a tanítók mindenike teljesen odaadással igyekeznek szakosztályunk célját minél nagyobb mértékben szolgálni. Kitalátva van helyezre, hogy a stájer határon 4 állami iskola, továbbá Halusoson és Kőhidán óvoda fog felállítani.

17. A jelen nagygyűlésre a szakosztály a meghívott 200 példányban küldte szét.

A fentiek hű tükrét adják működésünknek, bizony alhoz képest, a mit mégis t-ünknek kell, nem sok, de lassan, türelmessel, szakadatlan munkássággal s anyagi erőök meköszölésével elérjük

azt, midőn azt mondhatjuk: most már minden megtettünk, a mit tenntünk kellett a magyarosítás alapított munkájában s utódaink már nem csak a lövekből, de a rózsákból is kijut.

Isten vezérlejen munkánkból továbbra is! Ezen előző jelentés örömdeset tudomásul vétetvén, a szakosztályi lelkes pártfogóink: a megye törvényhatósági-bizottságának, a működőkönek s a két lakareképzőbizottságnak megleghuán köszönetet szavaztatik.

II. Felolvasottatik a világi gyermekdalok újabb kiadására vonatkozólag Pusztai József tagtársal kötendő szerződés s minden észrevétel nélkül elfogadtatván, megbízottatik a tisztviselőség, hogy a szerződést a szakosztály nevében kötelezőleg aláírja.

III. A számvizsgáló-bizottság előterjeszti a szakosztályi pénztárának 1894/95. évi állapotáról szóló jelentését, mely szerint a szakosztályi pénztárát s a pénztárnok számadását megvizsgálta s azt 830 frt 44 kr. bevétellel s ezzel szomben 266 frt 44 kr. kiadással, továbbá 500 forint lakareképzőbizottság elhelyezett tőkével s végre 64 forint folyó kiadásokra számtal pénztári készlettel helyesnek találta, miért is a pénztárnoknak a felmentvényt megadni véleményezi.

A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s a pénztárnoknak a szokásos fentartással megadja a felmentvényt.

IV. Előzők bemutatja a szakosztályt 1895/96. évi költségvetését s ezzel kapcsolatosan a munkaprogramm tervezetét.

A költségvetés fedezeti rovata észrevétel nélkül elfogadtatván, a szűkegletű rovat 1-ső pontjánd, melynek értelmében 150 frt adomány-könyvekre vétett előirányzatba, felvetettetik azon kérdés, hogy ezen öszeg inakönyvekre, vagy gyermek-olvasmányokra fordítsassék-e. Beható eszmecseré után a közgyűlés többsége mindkét módoszt mellett nyilatkozik s az irány megállapítását a választmányra bízza.

A második pontban 150 frtot vesz fel olvasdó és dalkörök alakítására, a szükségesít rovat többi lényegtelen pontjai szintén elfogadtatnak, s megbízatik a választmány, hogy a költségvetéshez fűzött programban jelzett irányban fejtsse ki tevékenységét.

V. Előzők előterjesztésére utasítatik a választmány, miszerint a szakosztály nevében folyamodják a közköltésit kormányhoz, hogy az ismétli iskolai oktatást szabályozni, annak szigorú keresztülvitelét elrendelni s az állami iskolákban is a tanítók ebbeli fardagságának némi díjazására az ismétli iskolai tanulóitól fejssint 50 kr. tantudjak szedését engedélyezni kgyekkedjék.

VI. Előzők azon reményének adva kifejezését, hogy jövő évben a milliomti önépítlyre és kiállítására az ország szívébe, Budapestre, vidékünk közepének tehetsébbjű is elfognak menni, kéri a szakosztály azon tagjait, kiknek módjuk lesz az önépítlyre elmenni, hogy egy-egy csoport kaulauzálásra vállalkozni szívesek legyenek s azt évközben a szakosztály tisztviselőségénél bejelentsek.

Helyeslély tudomásul vétetik.

VII. Állandó számvizsgáló-bizottság tagjainul megválasztattak Völgyi Ferencz előnklets alatt Csorna Jenő, Metzker Matyás, Hunyadi Nándor és Lincz Ignáz urak.

VIII. Indítványok során Hunyadi Nándor tagtárs következő indítványát terjeszti elő:

„Mután a szomszéd Zlamegye vend vidékének úgy nyelvi, mind kulturális s egyéb állapotai és viszonyai a mi járásunkéhoz hasonlóak, kövveltesképpen azok járásán ugyanazzen eszközök és módok használandók, — miután továbbá az ottani hazafis értelmiség eddigi magyarosított tevékenysége — áldozatkészsége a jövőben is számítani lehet — s esetleg annak egyesület erejével szakosztályunk tekintélye s ügyi erkölcsi, mint anyagi ereje tetemesen megnövesztetnék, — indítványozom:

küldjön ki a szakosztály egy szűkegkből bizottságot oly utasítással, hogy tegye magát a szomszéd Zlamegye vendvidékének hazafis értelmiség. Illete érdekeltlétségével érintkezésbe s azok meghallgatásával állapítsa meg a szakosztályunkba leendő lépések feltételeit s módjait.

Hosszabb eszmecseré után az indítvány elfogadtatván, az előkézített bizottság tagjainul Török Ernő, Hunyadi Nándor és Takács R. István urak választattak meg, kik a jövő évi közgyűlés elé terjesztik majd az előkézített munkálataikat.

IX. Felolvasottatik gróf Bathányi Zsigmond ömeltóságának, szakosztályunk buzgó alapító tagjának levele, melyben ajánlatát fejezi ki, hogy fontos magánügyei akadályozták, a mai közgyűlésen megjelenjen s a szakosztályi munkáiról hű hazafis tanácskozásban résztvenni. „Erejt mindunkor a szakosztály rendelkezésére bocsátva, hazafis ad színtel küldi az egygyűllt tagoknak.

A közgyűlés lelkes éljenzással adozott a közgyűlék e buzgó levelesének.

X. Előzők bemutatja Eb-ri Róza urhölgy, nyugalmazott állami tanítóno levelet, melyben köszönettel nyilatkozik a tanítóörök és a szakosztálynak az eddig iránta tanúsított jóindulat- ,

HIRDETMÉNY.

Ziskay Pál (Slovák) regedci rőfőskereskedő üzletét a esődtömegtől olcsó áron megvásároltam.

Amidőn ezen alkalmi vásárlást van szerencsém Muraszombat és vidéke igen tisztelt közönségének szives tudomására juttatni, saját érdekében ajánlom üzletem szives meglátogatását.

Nevezett üzletből nagy raktárt vásároltam meg a legjobb minőségű vásznakból, ágybehuzatok, alsó-párnák, törülközők, kávékendők, ur- és női szövetekből, mindennemű parchentek és számtalan más árucikkek közül, melyeket a legjobb minőségben olcsó árban vagyok képes árusítani.

Minél számosabb látogatásért esedez tisztelettel

Péntek János kereskedő Regedében.

HIRDETMÉNY!

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

első huzása 1895 évi október 16-tól 19-ig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan megtartatni — Ezen első huzáson az egész sorsjáték 31,499 nyereménye közül, melynek összege

5 millió 600,000 korona

10,000 nyeremény fog kihuzatni

egy millió 268,000 korona

összegben. A második osztály huzása december 6 áttól 14-éig fog megtartatni.

Az első huzásra szóló osztálysorsjegyek, valamint mindkét huzásra érvényes teljes sorsjegyek még mindig kaphatók a külön táblákkal vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett.

Oly sorsjegyekért, melyeket az első huzás után vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.

Budapest, 1895. szeptember hóban.

Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Első huzás már 1895. október 16—19-ig.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Az államilag engedélyezett

Magyar osztály-sorsjáték

I. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19.

	korona	=	korona
1 nyeremény á	80000	=	80000
1	60000	=	60000
1	40000	=	40000
1	30000	=	30000
1	20000	=	20000
1	15000	=	15000
1	10000	=	10000
2	8000	=	16000
8	4000	=	32000
10	2000	=	20000
13	1000	=	13000
100	400	=	40000
860	200	=	172000
9000	80	=	720000
10000 nyeremény	összesen		1268000

31.409 pénzneremény

5. 600,000 kor.

összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

EGY MILLIÓ

korona.

II. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14.

	korona	=	korona
1 jutalom	600000	=	600000
1	400000	=	400000
1	200000	=	200000
1	100000	=	100000
1	50000	=	50000
2	20000	=	40000
2	15000	=	30000
4	10000	=	40000
10	8000	=	80000
27	6000	=	162000
100	2000	=	200000
200	1000	=	200000
1159	200	=	230000
20000	100	=	2000000
21499 nyerem	s jutalom		4332000

Eredeti sorsjegyeket az 1-ső osztály részére

$\frac{1}{4}$ 40. — $\frac{1}{2}$ 20. — $\frac{1}{3}$ 8. — $\frac{1}{10}$ 4. — $\frac{1}{20}$ 2. — korona.

ajánl és utánvétellel szétküld

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító Budapest, Szervita-tér 3.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Videki megrendelők kéretnek porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért továbbá a sorsolási tudósításért 20 fillért külön mellékelni.

Sürgöny-cím: LOTTOHEINTZE Budapest.

Minden harmadik sorsjegy nyer.